

Szakértőnk szerint... II.

Botrány után, reform előtt

A teljes hazai pénzügyi szolgáltatói piacot megrázta a 2015 első felében bekövetkező három nagy brókerbotrány, a Buda-Cash, a Hungária és a Quaestor esete. Sajnos ehhez a dicső trióhoz hozzátehetünk még egyéb pénzügyi balhékat is, mindenféle egyéb pénzügyi szegmensből is. Az OTP vagyonos ügyfeleinek pénzét megcsapolta egy csalárd privátbankár. Aztán elvitték. A kereskedelmi bankokat is csódhullám érte el (DRB-bankcsoport, Széchenyi Kereskedelmi Bank). Mára ezeket a házakat bezárták. A biztosítói piacon az Astra Biztosító ügyfelei voltak kénytelenek élő szerződések ellenére új kötelezőket kötni. Ezek után nem is csodálkozhatunk azon a lakossági attitűdön, amely szerint a magyar ember egyre inkább mindenhol veszélyben érzi a pénzét, banknál, brókercégnél, biztosítónál.

Rontják az egész piac híret

A hírekben nem csak a valódi brókerbotrányok híresülnek el ilyen elnevezéssel, hanem egészen más jellegű történetek is, például régebben Kulcsár Attila ügye, vagy a semmilyen befektetési szolgáltatási engedéllyel nem rendelkező, de mégis jogosulatlan pénzügyi tevékenységet folytató karcagi Kun-Mediátor (Marcsika) esete is. Csoda, hogy a hazai lakosság bizalma mindenki felé megrendült? Nem, egyáltalán nem csoda. De, ha jobban elmélyedünk az ügyekben, az is kiderül, hogy éppen a botrányok világítanak rá arra is, hogy vannak védelmi mechanizmusok, garanciák, biztosítékok. Nagyon nem azonos ezen ügyek végkicsengése, nagyon különböző az ügyfelek által vállalt kockázat és az elszenvedett veszteség is.

Jól jön az erős intézményi háttér

A Kulcsár Attilát foglalkoztató K&H-ban nem került veszélybe a betétesek pénze. Az OTP-ben a belső rendszer, ha nem is túl gyorsan, de csak kidobta és leleplezte a bűnözőt, másnap minden VIP-ügyfélnek visszapótolta a bank a pénzét. A Buda-Cash, vagy a Hungária ügyfelei sokkal rosszabbul járhatnak, hiszen hosszú hónapokig várhatnak és izgulhatnak, hogy mennyire lesz gyors és teljes a kártalanításuk. Amikor hasít egy piac, mindenki ügyes, szép és tisztességes. Amikor baj van, akkor felértékelődik a masszív intézményi háttér, a nemzetközi sztenderdek, a transzparencia, a több tulajdonosi kontroll. Ne felejtsük el, bizonyos pénzügyi szegmensek, így például a befektetési alapkezelők, vagy a személyi kölcsönöket nyújtó hitelintézetek jól vizsgáztak ezúttal is. Nagy különbségek ezek, érdemes odafigyelni!

A megelőzésen a hangsúly

Ezen tanulság mellett a brókerbotrány-sorozat másik nagy kérdése, hogy tettünk-e valamit azért, hogy a valóban brókerbotránynak minősíthető három ügy ne ismétlődessen meg soha többé? A brókercégek vezetői, a sajtóból már mindenki számára ismertté vált Tarsoly Csaba, Jolika, vagy a Buda-Cash különböző igazgatói előzetesen várják a vélhetően meginduló büntető-eljárásukat, de van-e arra garancia, hogy ma még nem ismert kései utódaikat hamarabb meg lehessen állítani? Vagy a mindenkori felügyelet majd megint szétárja a karcját: mit tehettünk volna, hiszen mi ellenőriztük az adatokat, csak éppen azok hamisak voltak, a humán kockázatot sohasem lehet kizárni...

Lehet, hogy a legújabb felügyeleti módszerek már sokkal professzionálisabbak, nem lesz annyira könnyű ismét 10-15 éven keresztül építeni egy összedőlésre váró kártyavárat, de az is lehet, hogy ez nem elég, más szabályozási reformra van szükség. Annak természetesen semmi értelme, hogy ugyanazokat a vizsgálatokat gyakrabban, többen, nagyobb potenciális bírsággal fenyegetve végezzék. Majd megint kijátsszák mindezeket a csalók. Lép egyet a pénzhamisító szakma, válaszolnak a hatóságok, betiltanak egy doppingeszt, már fejlesztik a következőt a titkos laborokban. Ennek nincs sok teteje. Annak lehet valós hatása, ha megelőzzük a bajt, ha gyökeresen átalakítjuk a működési környezetet.

A befektetési alapkezelőknél már bevált

Miért nem lopnak például a befektetési alapkezelőktől? Tisztességesebb emberek az alapkezelők, mint a brókerek? Még az is lehet, de annyi pénz, több ezermilliárd forint van a befektetési alapokban, hogy biztos ott is jelentkezne a kísértés. Csakhogy az alapkezelők nem férnek az ügyfelek pénzéhez, közbe van iktatva még egy szereplő, a letétkezelő. Minden brókerbotrány sztorija ugyanaz. Az ügyfelek pénzéhez csak megbízás alapján nyúlhatna a bróker, önjáróan nem, de mégis hozzányúl. Azt mondja magának, hogy csak egy pár napra, amíg visszanyerem, amíg rendbe jövök, és közben csak mélyül a baj. Azért nyúl hozzá, mert megteheti. Miért? Ezért lenne jó a befektetési vállalkozásoknál is a letétkezelői rendszer.

Vagy egy másik kérdés, miért vannak egyáltalán készpénzmozgások a brókercégeknek, miért működik készpénzes pénztár? Ha nem lenne cash, ha a pénzeket csak beutalni lehetne, ott befektetni, mozgatni, majd kiutalni, sokkal transzparensabb lenne minden csalárd mozgás útja. Szerintem nem kell készpénz a brókervilágban.

Van hová fejlődni

A vizsgálat azt mutatja, hogy a magyarok így, vagy úgy, személyes élmények révén, vagy csak hírfogyasztóként hallottak a brókerbotrányokról, és bár nem tudnák leírni az eseménysort még nagy vonalakban sem, de azt tudják, hogy egyre kevésbé bíznak a pénzügyi szolgáltatókban. Ám a pénznek dolgoznia kell, a pénzügyi szolgáltatók nem hagyhatók ki az életünkből. Sokat tehetnénk országszerte a magyarok pénzügyi edukációjáért, de ne csak mindig az ügyfeleket okoljuk mindenért! Igen, még mindig javulhatna a szabályozás, a felügyelet, a szakmák önkontrollja. Az okos a más kárán tanul. Mi legalább a saját 300 milliárd forintos kárunkon tanuljunk valamit!

Brückner Gergely

Figyelő

Brückner Gergely
Gazdasági újságíró, Figyelő

42 éves, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen (ma Corvinus) szerezte közgazdász diplomáját. Két évtizedes újságírói pályája során dolgozott a Bank&Tőzsde, a manager magazin és a Figyelő című lapoknál. Fő témái a hazai és a nemzetközi tőkepiacok, a bankrendszer és a politika és a gazdaság találkozása. Pályáját több elismerés is övezte (Göbölös Soma-díj, Bossányi Katalin-díj, Fáy András-díj, Tarnói Gizella-émlékdíj, négy alkalommal Minőségi Újságíráért-díj). Brückner Gergely nő, 6 éves ikerfiúk (Bertalan, Zsigmond) édesapja.